

ZARAZA NOUL SOI DE TRITICALE DE TOAMNĂ CREAT LA I.N.C.D.A. FUNDULEA

Gheorghe Ittu¹, Nicolae N. Săulescu¹, Mariana Ittu¹, Pompiliu Mustăța¹, Cristina-Mihaela Marinciu¹, Gabriela Serban¹, Vasile Manda¹

¹- Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare Agricolă (INCD) Fundulea, 915200 Călărași, România

*Autor corespondent: gabriela.serban@incdaf@gmail.com

INTRODUCERE

Triticale este o cereală foarte mult folosită în ultimul timp atât datorită potențialului său ridicat de producție a boabelor și a biomasei, cât și datorită multiplelor sale utilizări.

Datorită efectului alelopativ al triticalelor erbicidarea nu este obligatorie, fiind un avantaj pentru cei care cultivă această cereală. Cu caracteristici bune de calitate pentru a fi folosite în nutriția animalelor ca furaj concentrat, siloz sau masă verde dar și în nutriția umană sub formă de pâine (numai în amestec de 1:1 cu făină de grâu), fulgi, diferite produse de patiserie, dar și pentru extragerea alcoolului de calitate utilizat în prepararea băuturilor spirtoase sau pentru biocombustibil, sunt majoritatea soiurilor de triticale obținute la INCD Fundulea.

MATERIAL ȘI METODE

Noua creație a INCD Fundulea, ZARAZA-soi de triticale de toamnă, a fost obținut prin hibridare sexuată, urmată de selecție individuală repetată anual din combinația hibridă 12132T/ROTRIC.

ZARAZA a fost testat în culturi comparative de concurs la INCD Fundulea și unele stațiuni de cercetare din rețeaua A.S.A.S. (date neprezentate), în condiții de fertilizare suplimentară și nefertilizare, în câte trei repetiții în fiecare condiție, precum și în șase centre de testare din rețeaua I.S.T.I.S.

ZARAZA NOUL SOI DE TRITICALE DE TOAMNĂ CREAT LA I.N.C.D.A. FUNDULEA

REZULTATE ȘI DISCUȚII

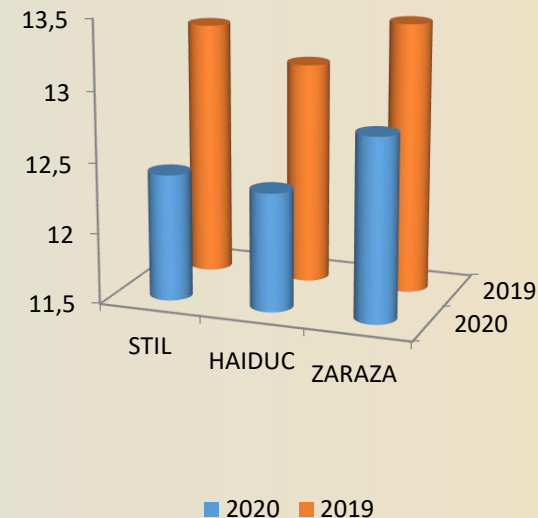
Are tufa plantei în faza de înfrățire semierectă, frunza steag are portul semierect după faza de înflorit. Limbul frunzei steag are lungimea și lățimea de dimensiuni medii spre mici și prezintă o cerozitate medie în a doua parte a perioadei de umplere a boabelor. Culoarea frunzelor este verde, intens strălucitoare, în perioada de creștere. Înălțimea medie a plantei este de 110-120 cm. Spicul este de mărime medie, galben ușor roșcat, aristat, de formă piramidală și cu poziția nutantă la maturitate. Boabele sunt mari, de formă alungită și culoare albă. Din datele oficiale de la I.S.T.I.S., masa a 1000 boabe a variat între 42-60 g cu o medie pe trei ani de 47 g.

Soiul ZARAZA reprezintă un progres față de soiurile martor Stil și Haiduc în privința rezistenței la cădere și are rezistență bună la iernare. Este rezistent la încolțirea în spic și este mediu de rezistent la rugina brună și rugina galbenă, are un nivel ridicat de rezistență la BYDV. De asemenea, are o toleranță bună la toxicitatea ionilor de aluminiu.

ZARAZA are caracteristici bune de calitate pentru a fi folosit în nutriția animalelor ca furaj concentrat, siloz sau masă verde. Din determinările multianuale, s-a constatat că are un conținut mediu în proteină al boabelor de 13,11%.

Deși principala utilizare a producției de boabe este cea furajeră, soiul poate fi utilizat și în nutriția umană pentru produse de panificație, dar mai ales în extragerea alcoolului de calitate utilizat pentru prepararea băuturilor spirtoase sau a bioetanolului.

Conținutul în proteină (%)

Figura 1. Conținutul în proteină al soiului ZARAZA comparativ cu soiurile martor STIL și Haiduc.

ZARAZA NOUL SOI DE TRITICALE DE TOAMNĂ CREAT LA I.N.C.D.A. FUNDULEA

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Soiul ZARAZA a înregistrat un spor de producție de 9,7 % față de martorii Stil și Haiduc în rețeaua de testare I.S.T.I.S. în 18 experiențe, în trei ani. Superioritatea soiului Zaraza față de martori, s-a remarcat mai ales în condiții mai puțin favorabile, producțiile înregistrate de acesta variind între 4350 kg/ha și 11142 kg/ha, producția medie a soiului fiind de 7854 în perioada 2018-2020.

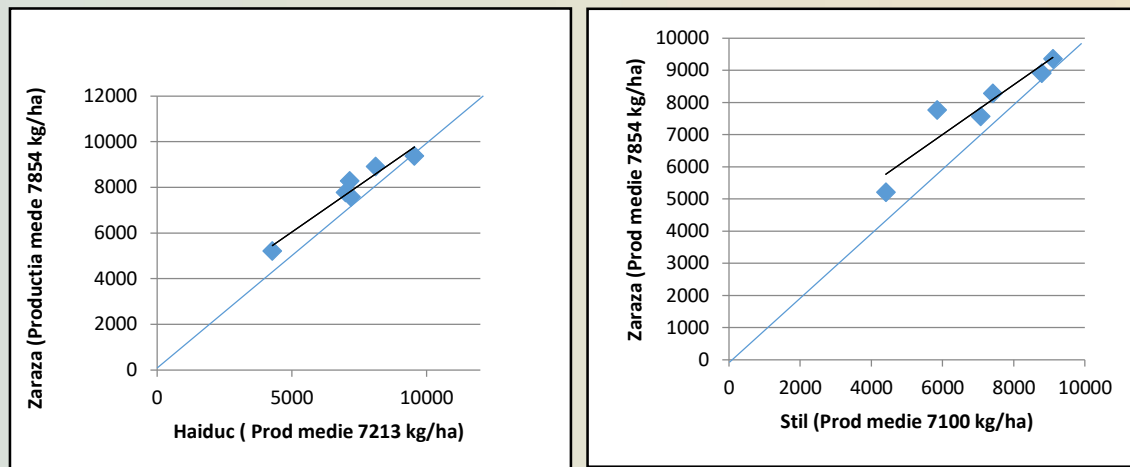
Este recomandat a se cultiva în toate zonele de cultură destinate speciei triticale, pe solurile podzolice cu fertilitate scăzută din zona colinară subcarpatică din Transilvania, nord-vestul țării, nordul Munteniei, Olteniei și al Moldovei și, de asemenea, datorită rezistenței bune la cădere, se poate cultiva cu succes și pe solurile fertile din câmpia din sudul și vestul țării.

CONCLUZII

Soiul ZARAZA - a fost omologat în anul 2021

- este un soi care se pretează în toate zonele de cultură pentru triticale
- depășește martorii cu 9,7% pentru sporul de producție
- are rezistentă bună la cădere, iernare, încolțirea în spic, BYDV
- nivel bun de rezistență la fuzarioza spicului și la septorioză
- are o toleranță bună la toxicitatea ionilor de aluminiu

Zaraza este una dintre creațiile regretatului dr. Gheorghe Ittu, reprezentativă pentru strădania sa de a introduce această specie sintetică în agricultura României și de a obține soiuri din ce în ce mai competitive.

Figura 2. Producția medie a soiului ZARAZA comparativ cu soiurile martor Haiduc și Stil în cei trei ani de testare în rețeaua I.S.T.I.S.